

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:

ar piesūtīšanu	bez piesūtīšanas
par: (saņemot eksped.) par:	par: (saņemot eksped.) par:
1/2 gada Ls 22,—	1/2 gada Ls 18,—
3 mēn. 12,—	3 mēn. 10,—
1 mēn. 6,—	1 mēn. 5,—
1 2,—	1 1,70
Pie atkalpārdevējiem —,12	Par atsevišķu namuru —,10

Latvijas valdības
iznāk katru dienu, izņemot
.....
Redakcija:
Rīgā, pilī № 2. Tel. № 20032
Runas stundas no 11—12

oficiāls laikraksts
svētdienas un svētkdienas
.....
Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pilī № 1. Tel. № 20031
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:

a) lietu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindīgiem	Ls 4,—
par katru tālāku rindīgu	—,15
b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindīgu	—,20
c) no privātiem par katru viensl. rindīgu (par obligāt. sludin.)	—,25
d) par dokumenta pazaudēšanu no kairas personas	—,80

Valsts budžets 1927./28. saimniecības gadam (Atsevišķs pielikums).
Likums par algotu darbinieku apdrošināšanu nelaimes un arodu slimību gadījumos.
Saeima.
Ministru kabineta sēde š. g. 31. maijā.
Papildinājums instrukcijā muitas iestādēm par tirdznieciskām operācijām, saistītām ar tranzitpreču uzglabāšanu muitas un privātas noliktavās.
Rīkojums par pasažieru bagažas pārvešanu.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts Prezidents izsludina šādu likumu:

Likums
par
algotu darbinieku apdrošināšanu nelaimes un arodu slimību gadījumos.

I nodaļa.
Vispārējie nosacījumi.

1. Šis likums attiecas uz visiem privātiem, pašvaldības un valsts uzņēmumiem, saimniecībām, iestādēm un citām darba vietām, kā arī uz atsevišķiem darba devējiem, kuri nodarbina algotus darbiniekus, mācekļus vai praktikantus, neatkarīgi no atalgojuma.
Apdrošināšana attiecas arī uz kuģu kapteini, arī tad, ja viņš ir vienīgais kuģa īpašnieks.
Apdrošināšana neattiecas uz dažāda veida vienreizējiem pakalpojumiem, ja darba devējs nenodarbina citus šim likumam jau padotus darbiniekus.
2. Šis likums attiecas uz visiem, bez dzimuma, vecuma un pavalstniecības iedalījuma 1. pantā minētās darba vietās vai atsevišķu darba devēju uzdevumā nodarbinātiem algotiem darbiniekiem, kā: strādniekiem, amatniekiem, meistariem, palīgiem, mācekļiem, amatpersonām, ierēdņiem, kalpotājiem un vispār algotu darba spēku. Tāpat šis likums attiecas uz mācekļiem un praktikantiem, neatkarīgi no viņu atalgojuma.
3. Šis likums attiecas arī uz jūras zvejniekiem, kuri ar zvejniecību nodarbojas uz savu roku; tāpat arī uz zvejniecībā nodarbinātiem viņu ģimenes locekļiem, ja šīs personas, saskaņā ar 1. un 2. pantu, nav apdrošināmas kā algoti darbinieki.
4. Šī likuma nosacījumi attiecas uz nelaimes gadījumiem pie darba, vai sakarā ar darbu. Likuma nosacījumi attiecas uz visiem nelaimes gadījumiem, kuri notikuši ar jūrniekiem visā viņu dienesta laikā no sākuma līdz beigām, ieskaitot pārsūtīšanas laiku no sauszemes uz kuģa un no kuģa uz mājām, kā arī ceļošanas laikā, tiklab uz kuģa, kā sauszemes, iekšzemē un ārzemēs. Uz jūrniekiem likuma nosacījumi attiecas arī tad, ja nāve vai darbaspēju zaudējums cēlies no klimatiskām slimībām vai epidēmijām (tāni starpā no skorbūta un beriberi). Arodu slimības ir pielīdzināmas nelaimes gadījumiem un par tādām uzskatāmas tās slimības, kuģas par arodu slimībām atzītas no Latvijā ratificētām starptautiskā darba konferencē pieņemtām konvencijām.
Iepriekšējā (3.) pantā atzīmētās personas un viņu piederīgie bauda tiesības uz atbildību, ja nelaimes gadījums noticis sakarā ar zvejniecību, lomu apstrādāšanu, pārvadāšanu un novietošanu. Nāve braucienos pa jūru zvejas nolūkā visos gadījumos dod tiesību uz atbildību.
Piezīme 1. Arodu slimību sarakstu izsludina Tautas labklājības ministrija.
Piezīme 2. Noteikumi par arodu slimībām neattiecas uz lauksaimniecībā nodarbinātiem strādniekiem.

5. Sīkražotāji, kā: amatnieki, iekšējo ūdeņu zvejnieki, lauksaimnieki un citi, vai starpnieki, kuri ražo uz sava rēķina, var apdrošināties pret nelaimes gadījumiem uz šī likuma pamata, ja paši strādā līdzī. Noteikumus par šādu personu brīvprātīgu apdrošināšanu izdod tautas labklājības ministrija.
Piezīme. Brīvprātīgi apdrošinātiem ir tiesība apdrošināt arī savus nodarbinātos ģimenes locekļus.
6. Tautas labklājības ministrija izšķir un noskaidro visus jautājumus, kas rastos šo likumu izveidošanā, kā arī izdod attiecīgas instrukcijas.
Piezīme. Šī likuma piemērošanai dzīvē attiecībā uz zvejnieku apdrošināšanu izdod atsevišķas instrukcijas tautas labklājības ministrija ar zemkopības ministri.
II nodaļa.
Apdrošināto personu tiesības un pienākumi.
7. Uz šī likuma pamata apdrošinātās personas saņem turpmākos pantos paredzēto atbildību, ja viņas zaudējuma darbaspēju no arodu slimības vai sakropļojuma nelaimes gadījumā, kas noticis 4. pantā paredzētos apstākļos. Ja nelaimes gadījums vai arodu slimība bijusi par cēloni apdrošinātās personas nāvei, tad apdrošināšanas atbildība izsniedzama viņas ģimenes locekļiem.
8. Nelaimes gadījumā cietušam, vai viņa ģimenes locekļiem, nav tiesība uz apdrošināšanas atbildību tad, ja pierādās, ka nelaimes gadījuma cēlonis ir cietušā ļauna griba. Tirdzniecības un rūpniecības noteikumu vai darba devēja, vai viņa vietnieka, rīkojumu pārkāpšanas dēļ nodrošinātie nezaudē tiesību uz atbildību. Ja ir pierādīts, ka nelaimes gadījuma cēlonis ir tīša aizsardzības priekšrakstu neievērošana un patvarīga aizsardzības līdzekļu nopemšana, tad gadījumos, kurus sekas nav cietušā nāve vai grūts ilgstošs sakropļojums, apdrošināšanas atbildību var samazināt.
9. Līgumu nosacījumiem, kurus nolūks atcelt vai ierobežot tiesību uz apdrošināšanas atbildību, vai pamazināt atbildības apmērus, nav spēka.
10. Apdrošināšanas atbildība izsniedzama cietušam un viņa ģimenes locekļiem penziju vai pabalstu veidā.
11. Nelaimes gadījumā cietušam vai ar arodu slimību saslimušam ir tiesība saņemt no apdrošināšanas sabiedrības resp. Tautas labklājības ministrijas sākot ar nelaimes gadījuma vai saslimšanas dienu:
1) ārstēšanu, kuģa aptver ārstu palīdzību visos tās veidos, zāles un citus ārstēšanas līdzekļus, kā arī protezes;
2) pabalstu pārejošas darba nespējas laikā;
3) penziju uz nenoteiktu laiku, bet ne ilgāk par 3 gadiem, ja paredzama darba nespējas mazināšanās vai pieaugums;
4) penziju, ja darba nespēja ir pastāvīga.
Piezīme. Jūrniekiem avarijas gadījumā izmaksā arī atbildību par viņu bojātām vai zudušām mantām pēc normām, kuģas nosaka Tautas labklājības ministrija saziņā ar Jūrniecības departamentu.
12. Naudas pabalsts izsniedzams sākot ar darba nespējas pirmo dienu līdz izveseļošanās dienai, vai līdz penzijas piešķiršanas dienai.
13. Naudas pabalsts izsniedzams cietušam viņa vidējās dienas algas 70% apmērā. Vidējā dienas alga aprēķināma 4 nedēļas pirms nelaimes gadījuma, izslēdzot nelaimes gadījuma nedēļu, daļot nopelnīto zumu ar tani laikā esošo darba dienu skaitu. Pabalsts izsniedzams par katru darba nespējas dienu, izņemot

svētdienas un svīnamās dienas, ja cietušais tani dienās nav strādājis. Ja cietušais darba vietā strādājis īsāku laiku, tad tani laikā nopelnītā zuma ir daļama ar tani pašā laikā esošo darba dienu skaitu. Ja darbinieks saņem mēneša algu, tad tā daļama ar 30 un pabalsts izsniedzams arī par svētdienām un svīnamām dienām.
3. pantā atzīmēto personu vidējā dienas alga aprēķināma izejot no 21. pantā noteiktās gada algas, daļot to ar 300.
Piezīme. Dzelzceļu darbiniekiem naudas pabalsts tādā pat kārtībā izsniedzams viņu vidējās dienas algas 75% apmērā.
14. Algotam darbiniekam, ja viņš pirms nelaimes vai arodu slimības gadījuma saņēmis dzīvokli un uzturu dabīgā veidā, ir tiesība pa slimības laiku to turpināt saņemt no darba devēja līdz līguma noteikšanas dienai, bet ne mazāk kā vienu mēnesi, par ko darba devējs saņem no apdrošināšanas sabiedrības atbildību pēc Tautas labklājības ministrijas noteiktas normas.
15. Penzija cietušam izmaksājama: 1) ja darba spēja zaudēta pilnā apmērā — 70% no cietušā gada algas; 2) ja darbaspēja zaudēta nepilnā apmērā, — daļa no gada algas 70%, samērā ar darbaspējas zaudējumu pakāpi.
Piezīme. Dzelzceļu darbiniekiem penzija izmaksājama: 1) ja darbaspēja zaudēta pilnā apmērā, 80% no cietušā gada algas; 2) ja darbaspēja zaudēta nepilnā apmērā, — daļa no gada algas 80%, samērā ar darbaspējas zaudējumu pakāpi.
16. Ja cietušais kļuvis vājrātīgs, pilnīgi zaudējis redzes spēju, zaudējis abas rokas vai abas kājas, vai citādi kļuvis gluži nevarīgs un viņam nepieciešama otra cilvēka palīdzība, penzija nosakama pilnas gada algas apmērā.
17. Penzija aprēķināma saskaņā ar darbaspējas stāvokli sakarā ar attiecīgo nelaimes gadījumu vai arodu slimību.
Ja cietušais jau saņem penziju par agrākā nelaimes gadījumā dabūtiem sakropļojumiem vai arodu slimību, tad penzijas jauno apmēru aprēķina saskaņā ar darbaspējas stāvokli pēc pēdējā darbaspēju zaudējuma. Penzijas jaunais apmērs aprēķināms pēc tās gada algas, pēc kuģas aprēķināta penzija par agrāko darbaspēju zaudējumu. Ja tani laikā, kad noticis pēdējais darbaspēju zaudējums, cietušā gada alga augstāka par to, pēc kuģas aprēķināta pirmā penzija, tad jaunās penzijas apmērs aprēķināms pēc augstākās gada algas. Agrāk piespriests penzijas izmaksā izbeidzama līdz ar jaunās penzijas piesprišanu uz minētiem pamatiem.
18. Penzijas, kuģas piešķirtas cietušiem bērniem (līdz pilnu 16 gadu vecuma sasniegšanai) un pusaudžiem (no 16 līdz pilnu 18 gadu vecuma sasniegšanai), paaugstināmas līdz ko bērni saņem pusaudžu un pusaudži — pieaugušu algotu darbinieku vecumu. Penzijas paaugstināmas saskaņā ar Tautas labklājības ministrijas nosacīto vidējo darba algu, kuģa penzijas paaugstināšanas laikā nosacīta vienkārša darba strādniekiem attiecīgā vecumā (23. p.).
Ja bērnu vai pusaudžu darba alga bijusi augstāka par Tautas labklājības ministrijas noteikto vidējo attiecīga vecuma strādnieka darba algu, tad penzija proporcionāli paaugstinājama.
19. Ja nelaimes gadījumā cietušais vai ar arodu slimību saslimušais izvairas no viņam sniegtās ārstu palīdzības, tad apdrošināšanas sabiedrība var atsacīties no pabalsta vai penzijas izsniegšanas, vai izsniegt tikai daļu. Atsacīšanās no ķirurģiskās operācijas, izņemot sīkas ķirurģijas palīdzību, nav uzskatāma kā atsacīšanās no ārstu palīdzības.
20. Ja gada alga pārsniedz Tautas labklājības ministrijas nosacīto maksimālo

zumu, tad penzija vai pabalsts aprēķināmi tikai no nosacītās zumas, bet cietušais bauda tiesību uz atbildību uz vispārējo civillikumu pamata par to darba algas daļu, kuģa pārsniedz šo zumu.
21. Cietušās personas gada alga penzijas izmaksai aprēķināma sekoši: 1) zuma, kuģu cietušais nopelnījis gada laikā pirms nelaimes gadījuma vai saslimšanas tani darba vietā, kur viņš strādājis nelaimes brīdī, atskaitot materiālu un darba riku vērtību, ja uz darba līguma pamata tie jāiegādājas algotam darbiniekam, jādafa ar to dienu skaitu, kurās cietušais tani pašā laikā strādājis. Ja cietušais nostrādājis attiecīgā uzņēmumā mazāk par gadu, tad šini laikā nopelnītā zuma daļama uz faktiski nostrādāto dienu skaitu. Šādā kārtā aprēķinātā darba alga uzskatāma par cietušā vidējo dienas algu; — 2) cietušā vidējā dienas alga jāreizina ar 300.
Ja cietušais saņēmis arī naturalo atalgojumu (pārtiku, dzīvokli, apģērbu u. t. t.), tad augšminētā kārtā aprēķinātā zumai jāpieskaita naturalā atalgojuma vērtība, kuģu nosaka Tautas labklājības ministrija atkarībā no vietējiem apstākļiem un vietējām caurmēra cenām. Atalgojuma zumai jāpieskaita arī peļņas daļa, ja darba devējs šādu līdzdalību peļņā pielaidis, kā arī visas citas izmaksas, kuģas darbinieks saņem no darba devēja uz darba līguma vai sevišķu noteikumu pamata.
3. pantā atzīmēto personu gada alga nosaka Tautas labklājības ministrija par gadu uz priekšu, vadoties no vietējiem apstākļiem un dažādu darbinieku grupu faktiskiem ienākumiem.
Ja šai pantā atzīmētā kārtā aprēķinātā cietušā gada alga mazāka par zumu, kuģu dabū, ja Tautas labklājības ministrijas nosacīto vienkārša darba strādnieka vidējo dienas algu pavairo ar 300, tad par gada alga uzskatāma šī pēdējā zuma.
Piezīme. Ja cietušais saņem mēneša algu, tad vidējā dienas alga dabūjama daļot to ar 30. Pabalsts un penzija izmaksājami tad arī par svētku dienām un svētdienām, pie kam gada alga sastādās pavairojot šo vidējo dienas algu ar 360.
22. Ja cietušais vai viņa ģimenes locekļi pierāda, ka pēdējā gada alga, kuģu cietušais nopelnījis tani darba vietā, kuģa noticis nelaimes gadījums, ir augstāka par 21. pantā atzīmētā kārtā aprēķināto zumu, tad pēdējā jāpaaugstina līdz pēdējā gada algai. Ja cietušais darba vietā strādājis bez algas, tad viņa gada alga aprēķināma, reizinot attiecīgā aroda darbinieka vidējo dienas algu ar 300 (21. p.). Šī vidējā dienas alga nedrīkst būt zemāka par vienkārša darba strādnieka vidējo dienas algu (23. p.).
23. Katras aroda grupas, kā arī vienkārša darba strādnieka vidējo dienas algu nosaka Tautas labklājības ministrija par gadu uz priekšu un izsludina „Valdības Vēstnesī”.
24. Ja nelaimes gadījumā cietušais vai ar arodu slimību saslimušais nomirst, apdrošināšanas sabiedrībai pienākas:
1) izsniegt ģimenes locekļiem, kuģus mirušais uzturējis, apbedīšanas pabalstu 40-kārtējās dienas algas apmērā, kuģa aprēķināma tāpat kā pabalstiem, un
2) piešķirt penziju 25. pantā minētiem mirušā ģimenes locekļiem.
Apbedīšanas pabalsts izmaksājams personai vai iestādei, kuģa apbedīšanu izdarījusi; ja apbedīšanu izdarījusi sveša persona vai iestāde, tad atbildzināma tikai faktiski izdotā zuma, nepārsniedzot 40-kārtējo vidējās dienas algas apmēru.
Gada alga 2. punktā minētā gadījumā aprēķināma saskaņā ar 20., 21. un 22. pantu.
25. Penzija ģimenes locekļiem piešķirama šādās mirušā gada algas daļās:

